

Bilag 2

Bilaget er optrykt efter ønske fra S, V, KF, SF, CD, RV og KRF.

Kommissorium for Justitsministeriets arbejdsgruppe om godtgørelse til efterladte ved dødsfald

Den, der forvolder en andens død, skal efter de gældende erstatningsregler betale erstatning for det økonomiske tab, de efterladte lider som følge af dødsfaldet. De efterladte kan således efter reglerne i erstatningsansvarsloven kræve erstatning for forsørgertab og for begravelsesudgifter. Efter det lovforslag om ændring af bl.a. erstatningsansvarsloven, som justitsministeren for nylig har fremsat for Folketinget, vil de efterladte desuden som noget nyt kunne kræve et overgangsbeløb på 108.000 kr. Dette beløb er en standardiseret kompensation for de forskellige mere eller mindre dokumenterbare udgifter, der som regel vil være forbundet med en ægtefælles eller samlevers død, f.eks. flytteudgifter, udgifter til bistand i hjemmet, begravelsesudgifter m.v.

Erstatningsansvarsloven indeholder derimod ikke hjemmel til at tilkende de efterladte en tortlignende godtgørelse.

Justitsministeriet har besluttet at nedsætte en arbejdsgruppe, der skal belyse og overveje spørgsmålet om at indføre en hjemmel i erstatningsansvarsloven til at tilkende de efterladte en sådan godtgørelse. En regel herom vil fravige lovens princip om, at efterladte ikke kan få godtgørelse for ikke-økonomisk skade. Arbejdsgruppen skal redegøre for de hensyn, der kan tale for, og de hensyn, der kan tale imod at fravige dette princip.

Eventuel indførelse af en hjemmel til at tilkende efterladte en tortlignende godtgørelse vil rejse bl.a. følgende væsentlige spørgsmål, som arbejdsgruppen skal overveje:

Der kan for det første rejses spørgsmål om afgrænsningen af den personkreds, der kan tilkendes en godtgørelse. Bør der f.eks. alene kunne tilkendes godtgørelse til afdødes ægtefælle/samlever og til afdødes børn og/eller forældre, eller

bør der også være mulighed for at tilkende godtgørelse til andre pårørende eller nærstående?

Der kan endvidere rejses spørgsmål om, i hvilket omfang der i øvrigt bør opstilles kriterier for, hvornår der kan tilkendes en godtgørelse. Bør det eventuelt være en betingelse, at den efterladte konkret må antages at have haft en særligt nær (følelsesmæssig) tilknytning til den afdøde? Bør det være en betingelse, at den skadevoldende handling har været af en vis grovere karakter (f.eks., at dødsfaldet er forvoldt på en særligt krænkende måde, eller at skadevolderen har handlet forsætligt eller groft uagtsomt)? Bør det være en betingelse, at omstændighederne ved den skadevoldende handling og/eller dødsfaldet har været særligt psykisk belastende for den efterladte (som f.eks., hvis den pågældende har været øjenvidne)? I forbindelse hermed kan der endvidere rejses spørgsmål om, hvorvidt andre løsninger i givet fald vil være mere hensigtsmæssige, herunder f.eks. en lovgivningsmæssig regulering af mulighederne for at tilkende efterladte mv. erstatning for chokskader og ligende, som er forårsaget af dødsfaldet.

Det bør endvidere overvejes, hvor store godtgørelsesbeløb der i givet fald bør kunne tilkendes, og om der bør opstilles nærmere kriterier for beregningen. Det bør indgå i disse overvejelser, at det ikke er muligt at fastsætte en »pris« på følelsesmæssige belastninger.

Arbejdsgruppen skal inddrage relevante erfaringer fra udlandet, navnlig erfaringerne fra Norge, Finland og Island, hvor man har regler, som i forskelligt omfang giver mulighed for at tilkende tortlignende godtgørelser til efterladte.

I det omfang arbejdsgruppen finder, at der er grundlag for lovgivning, skal arbejdsgruppen udarbejde forslag til lovregler.